

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 268. Quænam pœnæ statutæ exercentibus torneamenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

incipit: *passiones*, idque propter immodicos sumptus, quibus in splendorem & apparatus profusus nobiles exhausti alique fideles ab ordinario terræ sanctæ subsidio & assumptione S. Crucis abstraherentur, ut cum Gonz. *in c. 2. h. t. n. 7.* notant A. A. quæ tamen constitutio censuraque in ea contentæ ad instantiam Regis Galliarum, Germaniarumque Principum & Magnatum à Joanne XXII. *in extrav. unic. h. t. revocatæ*, unde hodiecum istiusmodi torneamenta & ludii equestres in nativitate, inauguratione, nuptiis Principum exerceri soliti, Laicis non sunt interdicti, si cum debita moderatione ita instituantur, ut periculum cædis aut gravis vulneris absit, ramethi quandoque casu & per accidens interveniat homicidium aliquod, ita Arg. *cu. extrav. Nav. man. c. 15. n. 9. § 21.* Abb. *in c. 1. h. t. & Barb. ibid. n. 2. & Gonz. n. 6.* Dixi: *Laicis*, quia Clericis præsertim in Sacris Ordinibus & Dignitatibus constitutis, torneamenta utroque modo accepta sunt interdicta. Gonz. *l. c. Sylv. v. Ludus & torneamenta.* Clarus, *v. Ludus.* Tusch, *v. Ludus, concl. 456.* juxta Decretum Concilii Herbipol. celebrati tempore Honorii IV. *can. 4. ubi: hactenus nuda & torneamenta Clericis, qui sunt in dignitatibus, personalibus & Sacris Ordinibus constituti, hoc edicto perpetuo noverint interdicta, item juxta Decretum Concilii Salisburgensis.*

Quest. 268. Quenam pœne statuta excentibus torneamenta?

1. Resp. Primò: Pœnæ pugnantium in torneamenti primi generis est, quòd si quis in eis occumbat, occisor veri homicidii & pœnarum illius utroque jure statutarum sit reus. Host. *in sum. h. t. n. 3.* Pirh. *h. t. n. 2.* Wiestn. *n. 3.* Reiffenst. *n. 6.* occisus verò Laicus, etsi ei ante obitum non negentur Ecclesiæ Sacramenta, mortuo tamen denegatur sepultura Ecclesiastica, juxta expressum textum *c. 1. h. t.* illi verò, qui non ex animo in iis pugnandi accesserunt, sed alio fine, etiam curiositatis, spectatores illis assistunt, casu, quo ibidem ex infortunio pereant, sepultura Ecclesiastica non privantur.

2. Resp. Secundò: Clericis exercentibus torneamenta primi generis, si quis in iis occubuerit, in pœnam statuitur privatio oblationum & orationum publicarum, per *Can. quicumque Clericus. 3. q. 4.* non tamen privato sepultura ecclesiasticæ. In torneamentis verò posterioris generis pugnantibus statuitur excommunicatio per Concil. Salisburg. ut referente Gonz. *l. c. n. 6. § 11.* Wiestn. *h. t. n. 5.* Reiffenst. *n. 9.*

TITULUS XIV.

De Clericis pugnantibus in Duello.

Quest. 269. Quid & quotuplex sit duellum?

1. Resp. Duellum sic dictum, quasi bellum duorum, in proprio sensu hujus rubricæ rectè definitur, quòd sit singularis pugna duorum inter se ex condicto suscepta. Host. *in sum. h. t. n. 1.* Sylv. *v. Duellum. n. 1.* Azor. *p. 3. l. 2. c. 5. n. 2.* Pirh. *h. t. n. 1.* & alii communiter. Dicitur græcè: *Monomachia. can. monomachiam. 2. q. 5.* aliud est solenne, quòd sit servatâ formâ & solennitate circa tempus & locum securitatis privilegio munitum (quòd campum francum communiter vocant) adhibitis quoque testibus, quos paternos & secundantes dicunt; aliud privatum, quòd quidem etiam ex condicto statutoque tempore & loco absque tamen aliis solennitatibus circa securitatem loci & patris adhibitis.

Quest. 270. An & qualia duella illicita sint?

1. Resp. Primò in genere: Duellum regulariter loquendo utroque modo acceptum, jure naturali & divino, humano, tam Civili: *l. unic. c. de gladiator.* quàm Canonico. *c. 1. § 2. h. t. can. monomachiam. 2. q. 5.* est illicitum, & prohibitum sub gravissimis pœnis, ut constat ex Trid. *sess. 25. de re-form. c. 19.* ubi: *detestabilis duellorum usus fabricante diabolo introductus, ut eruentâ corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Christianorum orbe penitus exterminetur, ubi etiam pœnas subiungit, de quibus paulò post.*

2. Resp. Secundò in speciè: illicitum etiam est in sequentibus casibus. Primò: tam quatenus offertur, quàm quatenus acceptatur ad demonstrandam veritatem & probationem innocentiae seu purgationis criminis, etsi olim ob hanc causam duella fuerint frequentata, etiam quandoque à viris non improbis;

tum quia medium est difficile, & à quo natura humana abhorret; tum quia ineptum ad finem veritatis manifestandæ & purgationis faciendæ, dum scilicet innocens in duello occumbit; cùmque Deus victoriam non promiserit innocenti, neque iustum sit eam ab illo sperare medio tam indebito & atroci, etiam tanquam vanum, superstitiosum & sortilegum, damnantur, juxta Doctrinam D. Tho. 2. 2. q. 95. a. 8. ad 3. *in fine*, & ibi Cajet. & Azor. *cit. c. 5. q. 1.* Sylv. *l. c. Sanch. l. 2. mor. c. 39. n. 3.* Laym. *l. 3. tr. 3. p. 3. c. 5. ad princ.* Castrop. *tr. 6. d. 5. p. 7. n. 6.* Valent. 2. 2. d. 3. q. 17. p. 1. Suar. *d. 13. de bello. s. ult. n. 1.* Per. Nav. *de rest. l. 2. c. 3. in 2. p. du. 13. n. 296.* Pirh. *h. t. n. 1.* Secundò multò magis illicitum est susceptum in ordine ad ostentandam animositatem, vires & peritiam duellandi, siquidem iniquum est & rectè rationi contrarium pro tam vano fine asumere medium tam atrox & periculosum vitæ & animæ utriusque duellantium. Valent. *l. c. Azor. l. c. q. 4.* Suar. *l. c. Castrop. l. c. n. 5.* Azor. *l. c. q. 2.* Pirh. *l. c.* & alii A. A. paulò antè citati. Arg. *c. 1. de torneamento*, multò minus licitum est duellum ad spectantium animos & oculos oblectandos; cùm nimis atrox & crudele medium sit ad finem tam levis momenti. Azor. *l. c. q. 2.* Sayr. *l. c. n. 14.* Pirh. *l. c.* & alii communiter. Tertiò: assumptum ob vindicandam injuriam privatam, seu ad satisfactionem pro illata injuria accipiendam; tum quia non licet injuriam propriâ autoritate vindicare, *c. nullus. c. de Judas*; tum quia duellum ob eventus incertitudinem est medium ineptum ad reparandam injuriam. Laym. *l. c. n. 3.* Azor. Pirh. *h. t. c. Castrop. l. c. n. 7.* sed neque ob eandem rationem licitum est in bello tam offensivo, quàm defensivo autoritate publicâ instituire duellum, seu vindictam publicam committere uni, Laym. *l. c. n. 3.* citatis Cajet. Valent. Sanch. Quarò: ad determinandam litem civilem; quia nec ad hunc finem est